

Pra. 27. num. 15.

DISSESSATIO IN AVGVRALIS IVRIDICA,

**DE
INV TILIBVS
CLAVSVLIS NOTARIORVM
CONTRACTIBVS ADIECTIS,**

QVAM

RECTORE VNUIVERSITATIS MAGNIFICO,
PRÆNOBILI, CONSVLTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO VIRO,

DN. D. HERMAN. PAVLO IVCH,

SERENISS. DVCVM SAXO-VINAR. ISENAC. ET GOTH. CONSIL. AVLIC. ET AR-
CHIAT. PATHOL. ATQVE PRAXEOS PROF. PVBL. PRIMAR. FAC. MED.
SENIORE, ET ACADEM. CÆSAR. NAT. CVRIOS. COLLEGA,

EX DECRETO

INCLYTI ICTORVM ORDINIS ERFORDIENSIS,

PRÆSIDE

DN. CONR. WILHELMVS Stredfer,

ICTO, IVRID. FACVLT. ET IVDICII ELECT. PROV. ASSESS. COD. PROF. PVBL.
ORDINAR. NEC NON CIVIT. ERFORD. STND. PRIMARIO, CONSULE
ET CAVSAR. TVTELAR. CONSULENTE,

PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES AC PRIVILEGIA
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDI,

PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI EXPONET

AVTOR ET RESPONDENS

JOANNES CAROLVS Frieschmar/

CIVITATIS LVSCAVIENSIS STNDICVS ET POLIGRAPHVS NEC NON ADVO-
CAT. LEGITIMAT. ELECT. SAXON.

**IN AUDITORIO ICTORVM MAIORI
DIE VIII. FEBRVARII, M DCC XXXVI.**

ERFORDIÆ, Typis HERINGII, Acad. Typogr.

V I R O
PRÆNOBILI, CONSVL TISSIMO
ET
AMPLISSIMO, DOMINO,
D O M I N O
I O . F R I E D E R I C O
S E Y F R I D I O ,

POTENTISSIMI REGIS POLONIÆ
ET ELECTORIS SAXONIÆ A CONSLIIS
COMMISSIONVM, NEC NON PRÆFECTO
PRÆFECTVRÆ LEISNICENSIS LONGE
GRAVISSIMO ET MERI-
TISSIMO,

D O M I N O ,
MŒCENATI ET PATRONO
SVO MAXIME COLEND O ,

CVM
DEVOTA OBSERVANTIAE CONTESTATIONE,
HASCE IVRIS PRIMITIAS,
TANQVAM
INFINITÆ BENEFICIORVM ACCEPTORVM
MVLTITUDINIS SIGNA,
ET
GRATÆ MEMORIÆ HAVD INTERMORITVRÆ
PIGNORA,
PERPETVVM
SIBI SVISQVE STVDIIS PATROCINIVM
EXORATVRVS
OFFERT ATQVE CONSECRAT
IOANNES CAROLVS Kreßschmar/
STNDIC. ET POLIOGRAPHVS LVSCAVIENSIS.

Q. D. B. V.
DISSERTATIO IN AVGVRALIS JVRIDICA
DE
INVTLIBVS CLAVSVLIS
NOTARIORVM CONTRACTIBVS
ADJECTIS.

S. I.

Notarii nomen acceperunt a notis seu signis celerioris scripturae gratia olim inventis. LIPS. Epistol. ad Belg. cent. 1. epistola 27. quam doctissimis observationibus, ipsarumque notarum catalogo illustravit IOANNES PRETTENIVS. E.g. C. denotabat Cajum, inversum C. Cajam. Et quamvis pleraque nota in desuetudinem abierint: haud levis tamen est conjectura, Notarios ab iis esse appellatos. Non refragabor tamen, si quis eos dictos malit a notando: quia autoritate publica, omnes hominum in vita civili obvenientes actus licitos, bona fide & secundum leges,

A 3

con-

conficiunt & conscribunt, ne propter memoriam hominis labilem vitamque perbrevem, iidem pereant. Vide sis GEOR-
GII BEYERI. Volckmann. emendat. Part. 1. cap. 7.

§. II.

Notarius est persona publica, cui Principis summa au-
toritate, examine prævio, fides sincera in eo, quod gestum
est, ad illorum, quorum interest, desiderium, legitime con-
scribendo conciliata creditur ROSBACH. process. civ. tir. 62. n.
28. RENNEMANN. jurispr. membr. 4. disp. 8. tb. 18.

§. III.

Notarii creari solent vel auctoritate propria vel com-
municata.

§. IV.

Auctoritate propria in imperio Romano-Germanico.
Notarios constituit Imperator. THOM. SAGITTAR. diff. in-
aug. de jure ac privileg. Comit. palat. §. 32. Licet vero etiam alii,
ut Electores, Duces, Episcopi, Comites, Notarios absque
speciali Augusti concessione creare possint: auctoritas ta-
men istiusmodi Notariorum ad constituentium territoria est
restricta. MATTH. STEPHANI de jurisdict. libr. 2. p. 2. C. 5. n. 2.

§. V.

Communicata auctoritate, dignitatem notariatus in im-
perio Romano-Germanico largiuntur ii, quibus hoc specia-
tim ab Imperatoribus est indultum, nemo enim Notarios
creare potest, nisi hanc potestatem a Cæsarea Majestate im-
petraverit. PAVRMEISTER. de jurisdict. Imper. Rom. libr. 2. c.
10. n. 19. SIXT. de Regalib. libr. 2. c. 15. n. 14. Et tales sunt Co-
mites Palatini, qui auctoritate Imperatoris, per imperii Ro-
mano-

mano-Germanici provincias Notarios creant. THOM. SA-
GITTAR. *dissert. cit. th. 2.* & RENNEMANN. *cit. loc. thes. 26.*

§. VI.

Notarii quoque a tabulis, quarum olim usus fuit in con-
ficiendis instrumentis, appellari solent Tabelliones, *Novell.*
44. & l. 14. §. 3. C. de SS. Eccles. item Tabellarii, *l. ii. C. qui*
pot. in pign. Tabularii l. ult. §. 2. ff. de jure deliber. nec non
judices chartularii sive ordinarii, ex ea ratione, quia coram
illis mandatarii sive actores ex Constitutione MAXIMILIA-
NI I. constitui, protestationes, appellations & Leuteratio-
nes interponi, testes examinari, aliquae actus expediri pos-
sunt, qui alias magistratibus competunt. GEORG. BEYER. *in*
Volckmann. emend. l. c. qui plura nomina notariorum dili-
genter recenset.

§. VII.

Notariorum officium inter alia in eo consistit, ut ulti-
mas voluntates, codicillos, testamenta ac contractus confi-
ciant, ac, quæ coram iis gesta sunt, in solennia referant in-
strumenta. MATTHIAS quidem BERLICHIVS censet, Docto-
rem juris publice creatum, & jurejurando ad justitiam obser-
vandam obstrictum, qui tamen Notarius non est, solenne in-
strumentum confidere posse, idque eandem, ac si a Notario
aliquo factum fuisset, fidem mereri: sed de hac assertione
subdubitat CARPOVIVS *Proc. jur. art. 3. tit. 2. n. 71. 72. & ei*
praxis fori refragatur.

§. VIII.

Licet vero clausulae in libellis, testamentis ac contracti-
bus adhiberi soleant: nos tamen tantum de clausulis contra-
ctuum,

etuum, iisque inutilibus, solliciti in praesenti dissertacionula erimus.

§. IX.

Clausulae vocabulum a claudendo derivant **BVCHNERVS** in *lexico Fabri atque BECMANNVS de orig. lat. ling.* Uti enim actio in genere dicitur, quicquid omnino agi solet *I. 178. §. 2. ff. de V. S.* sic etiam vox clausulae sumitur vulgariter pro cujusque rei fine & exitu. Vid. **BARSCHAMP. in Radic. Clauſul. c. I. n. I. § 2.**

§. X.

Vox clausularum inter juris septa varias quoque recipit significaciones, & quidem pacti, conditionis, legis, protestationis, necessitatis, juris, actus, termini juris, docente **BARSCHAMPIO** *diss. tr. cap. I. n. 3.* sive quod circa finem orationis adhiberi soleant & illam concludere, secundum **CICERONEM** in libr. 5. epist. ad Attic. epist. 21. & **PHIL. PAREVM.** in *Lex. Crit.* ac Græcorum *κολοφῶνι* respondet, notante **S. POMP. FESTO** de *V. S. voc. clauſula*: seu quod orationem, in quacunque illius parte adhibeantur, certis includant cancellis, certosque constituent terminos, extra quos egredi explicatio nequeat, vid. *I. 9. ff. de Edend. I. 25. de recept. qui arbitr. I. 38. cum seq. de leg. I. l. 17. § l. 19. Judicat. solo. Conf. BRISSON. & CALVIN. in lex. jur. voc. Clauſula.*

§. XI.

Clausulam **BARSCHAMP.** describit *d. e. I. n. 5.* quod sit oratio per certa & usitata verba instrumento, contractui &c. ad explicandam & servandam voluntatem inserta. **BARTH. BERTAZOLLO** in *tr. Clauſul. instrum. Cl. 4. gl. 23.* dicitur

dicitur periodus sive sententia brevitatem atque conclusio-
nem continens. Genus igitur BARSCHAMPIO est oratio
sive sententia; forma in voluntatis enixa concisa declara-
tione consistit.

§. XII.

Dividuntur clausulae a causa efficiente in legales & con-
ventionales. Illae necessariae plerumque sunt, haec voluntariae,
utræque solitæ vel insolitæ. II. a forma dispeſci solent in so-
lennes & minus solennes, in universales, generales & specia-
les, in puras atque conditionales, absolutas ac relativas,
prout a loco distingui etiam possunt in positas ab initio, in
medio & fine. III. ab objecto, quando & contractibus &
instrumentis aliisque negotiis legitimis adhibentur, variae oc-
currunt partitiones: unde aliae communes: aliae cuiusvis na-
ture propriæ. IV. ab effectu fineque varias sortiuntur di-
visiones, cum dicantur derogatoria, reservatoria, suppleto-
ria, poenales, comminatoria, justificatoria, promissoria, &c.
quarum omnium quadam censemur odiosæ, quædam con-
tra favorabiles Conf. BARSCHAMP. dict. tract. in prolegom.

§. XIII.

Et uti clausulae quoque deseribuntur in principales &
minus principales: ita clausulae principales contractuum &
Notarii etiam in eorum protocollis, non sunt temere omit-
tendæ. Ita enim expresse sanxit MAXIMILIANVS I. gloriose
memoria, in *Constitutione de Notariis*: Und wiewohl ein Pro-
tocol, so vollkommenlich zu extendiren, als ein Instrument da-
von gemacht, von unnothen ist; So sollen doch die Notarier,
zum minsten mit kurzen Worten die Haupt-Clausulen der
Substanz der Handlung und Contracts, so vor ihnen geschickt,

B

und

und gleichwohl nach eines jeden Contracts oder Handels-Natur, oder Gewohnheit desselben Orts anregen, und sonderlich die Clausulen von den Verzeihungen.

§. XIV.

Ut ut vero hāc malitiarum & fraudum plena ætate necesse sit, variis clausulis sibi prospicere: cavere tamen sibi debet Notarius a clausulis insolitus. Hæc enim contractum reddunt suspectum. HERING. de Fidejusso. cap. 17. n. 13. COLEER. de Proc. execut. part. I. c. 10. n. 2. BRVNNEMANN. Cent. 3. decis. 77. n. 6. Et instrumentum continens pacta insolita, & clausulas inconsuetas, censetur falsum. MENOCH. libr. 5. pref. 20. n. 20. Sententia tamen illa, quæ ex cumulatione clausularum fraudem colligit, ex mente TIRAVELLI de reestrat. cons. n. 17. ita mitiganda videtur, ut tunc locum inventiat, si versemur in negotio, in quo alias fraus facile intervenire potest.

§. XV.

Quodsi forte clausulae quedam, ex stilo Notariorum, præter & contra partium contrahentium mentem adjectæ fuerint: illæ non valent, si in principali dispositione non reperiantur. HEIG. part. 2. quest. 17. n. II. CARPZOV. part. 3. Const. 1. def. 40. n. ult. Quid quod? Imperator MAXIMILIANVS I. in Constitutione allegata disertis verbis Notario injungit, ut clausulas ex consensu partium contractibus subjiciat. Ubi inquit: Denn nachdem die Verwillingung und Meynung des, der also vor ihm handelt und contrahiret, ein wesentlich und substantial-Stück ist desselbigen Contracts oder Handels, und aller andern dingen, deren sich die Partheyen vereinigen und überkommen, ob sie gleich von Gewohnheit dagey gesetzt würden, und

und denn solcher Consens und Verwillingung nicht gestrecket werden möge auf dasjenige, das einem nicht wissend ist: So erfordert die Nothdurft, daß ein Notarius, vor ihm und denen Zeugen, zum wenigsten summarie denen Partheyen erzehle und lese die Pacta, verzicht, und jede Clausulen, darauf in Kraft und Macht der Handlung vor ihm geschehen, gestellet wären, und den Consens und Verwillingung darauf aussprechen lasse.

§. XVI.

Notarius vero debet esse peritus in rebus forensibus, ne formulis & clausulis utatur saitem per usum, non ex ratione, ut pica & plittacus stantes in palatio dominorum, loquentes sine intellectu, uti ait BARTHOL. BERTAZOLL. tr. de clausul. instrum. in proem. n. I. seqq. alias enim partes contrahentes de clausulis, quas ipse ignorat, certiores reddere nequit. Certiorationem vero sive explicationem clausularum Notarii severe injunxit MAXIMILIANVS I. l. c. in verbis: Und in einer Summen so sollen alle Notarien wissen und merken, daß sie recht gelaert seyn sollen, aufs wenigste in denen Dingen, die solch Notariat-Amt betreffen, das ist die Summ desselben Notariats, damit sie wissen haben mögen, die Partheyen, so vor Thnen contrahiren oder handeln, derer Solennitäten und Clausulen zu denen Contracten und Händeln, und ihrer Beständigkeit gehörig zu verständigen, und sich von denen Contracten und Händeln, von Rechten verworffen und verbothen, zu enthalten. Dieweil sie sonst, ihrer Unwissenheit haben, denen Partheyen, so von ihnen verfaumet würden, ihr Interesse abzulegen schuldig sind. Ipsa vero certioratio, si caute fieri debeat, non sufficit in instrumentis contractuum exprimere, eam factam esse, sed consultum, ut hæc certioratio a

Notario coram testibus fiat, & Notarius postea cum testibus in subscriptione testetur, a se, praesentibus & audientibus testibus, certiorationem praemissam esse. Imo maxime proficuum est, ut, si cum personis jurium vel latinæ linguae ignorantis negotium sit, omittantur latinæ clausulae, & germanicas substituantur.

§. XVII.

Clausulae inutiles dicuntur, quae nullum usum præstant, superflua sunt, & nihil operantur. *arg. l. 37. C. de donat.* quarum quidem in contractibus omnis generis passim multæ ac variae occurunt: sed mihi sufficiet, illas tantum paucis perstringere, qua mihi festinabundo jam in mentem veniunt, cæteris aliis occasione reservatis.

§. XVIII.

Istiusmodi clausula intutili Notarii fere omnium & singulorum contractuum instrumenta incipiunt hunc in modum: Titius, Caius, für sich ihre Erben und Erbnehmen uhrfunden und bekennen &c. Regulariter enim hæc clausula prorsus est inutilis, quia non tantum pro nobis contrahimus, sed etiam pro hereditibus nostris, etiamsi eorum nulla facta fuerit mention *l. 13. C. de contrab. & comm. stipulat.* Interim nemo inficias ibit, hanc clausulam maxime esse utilem, in iis contractibus, qui sua natura ad heredes non transeunt. E. g. in mandato judiciali juxta Receff. Imper. de anno 1654. §. Damit auch zum vierdten speciatim cautum est, ut mandata nomine heredum simul concipientur, ne, postea mortuo mandante, reassumptione processus opus sit. Idem dicendum

dum venit de iis contractibus, in quibus personæ industria est electa.

§. XIX.

Similis clausula inutilis est, qua Notarii contrahentes contraventioni sub finem plerumque contractuum, renunciantes inducunt: Dass sie solchen Contract stets fest und unveränderrlich halten wollen. Suæ enim conventioni stare, fidei humanæ congruum est, l. 1. pr. ff. de paßt. quæque semel placuerunt, postea displicere nequeunt, c. 21. de R. J. in b. arg. l. g. §. 1. ff. de ag. & ag. pluv. arc. ideoque hac clausula non indigent contractuum instrumenta.

§. XX.

Quamvis vero in terris Saxonici & alibi locorum, foemine majorennes sine Curatoris consensu, contractus inire nequeant: jure Justinianeo tamen foeminae majorennes omnes contractus licitos celebrare possunt, nisi pro alio fidejubendo aut simili modo intercedant, STRYK. de cautel. contr. Scz. I. cap. 2. §. 29. adeoque clausula Notariorum, foeminam majorenem hunc vel illum contractum, consentiente Curatore suo, celebrasse, inter inutiles jure meritoque referatur.

§. XXI.

Inutilis vero imo & ridicula clausula est, quando Notarii dupondiis longe inferiores, contractui mutui a foemina ipsa celebrato renunciationem SCti Vellejani solennem infurunt: cum tamen foemina in istiusmodi contractu in suam solius utilitatem inito, ex SCto Vellejano nullam exceptiōnem, nullumque privilegium habeat, vel sperare possit. OSENDORP. in encbir. except. tit. 16. n. 21.

B 3

§. XXII.

§. XXII.

Clausula Germanica: alles getreulich, sonder Gefährde und Argelijßt, adeo promiscue a Notariis contractibus subjicitur, ut vix ullum exhibeat instrumentum, in quo illa non existet. At vero in contractibus bona fidei ea est inutilis, nec quicquam novi vel diversi juris ex adjectione hujus clausulae contrahentibus nascitur, quia his contractibus ex sui natura præstatio doli inest. STRYK. l. c. Sect. 2. cap. 5. §. 9.

§. XXIII.

Jam ut paucis me expediam, & temporis oppido angusti rationem habeam, frequentissimas tantum clausulas inutilis recensabo, quæ in litterarum obligationibus, & emittionibus venditionibus vulgo occurunt. Ita inutilis est clausula instrumento obligationis inserta: Allen getreuen Briefs-Inhabern. Incertum enim semper est, utrum agens ex alieno instrumento sit justus possessor an injustus. COLER. de Proc. Exec. part. 2. cap. 2. num. 87. seqq. Quare omnino necessarium, ut præter traditionem obligationis originalis, speciale Cessionis instrumentum conscribatur, alioqui cessionarius executive agere non posset. LENZ. de cess. act. cap. 27. Membr. q. num 25. seqq. ubi inquirit, an Cessionarius tali casu sub cautione rati sit admittendus, nec ne?

§. XXIV.

Clausula: quod pecunia mutuo data in usum debitoris sit conversa, sive germanice: Dass das Darlehn zu des Schuldners scheinbahren Nutzen angewandt worden, frequentissime est inutilis, uti colligere licet ex l. 4. pr. & l. 11. pr. ff. de

de reb. cred. GOTHOFRED. ad l. 19. verb. curiosus ff. de novat.
 Neque enim oportet creditorem ad hoc adstringi, ut negoti-
 tium debitoris gerat, quod certe futurum esset, si necesse
 habeat probare, pecuniam in rem & utilitatem debitoris
 esse erogatam. per l. fin. pr. junct. l. 1. §. 9. ff. de exerc. act.
 Necessaria tamen & utilis haec clausula 1) si quis cum civi-
 tate vel potius ejus administratoribus STRUV. Jurispr. libr.
 3. tit. 4. §. 7. vel 2) cum ecclesia vel ejus administratoribus
 Novell. 120. c. 6. in fin. Avthent. Hoc jus C. de SS. Eccles. vel 3)
 cum minore contraxerit. t. t. C. si adversi credit. COLER. de
 proc. execut. part. I. c. 10. n. 29. seq. vel 4) si quis ad refectionem
 crediderit l. fin. pr. ff. de exerc. act. COLER. I. c. n. 30.
 5) vel si quis servo, ut in rem domini vertatur §. ult. 3.
 quid cum eo qui in al. 6) aut filio familias mutuam pecu-
 niā dederit, haec enim non restituitur, nisi vel in usum pa-
 tris, vel a filio in id impensa fuerit, quod pater ex pietate de-
 clinare non poterat. Vid. Colleg. Argent. libr. 14. tit. 6. thes. 5.

§. XXV.

Nonnunquam etiam videoas, Notarios instrumentis su-
 per mutuo confessis clausulam guarentigii & paratae ex-
 ecutionis immisceere. COLERV Proc. exec. part. I. c. 3. n. 19.
 nomen guarentigii derivat a vocabulo guardiae, quod Tuscis
 & Lombardis custodia vel securitas est, quia per instrumen-
 ta guarentigio munita plenius custodiuntur & observantur
 pacta, & magis in tuto constituitur creditor, sciens nim-
 rum, quod in casu non servatae fidei, habiturus sit in conti-
 nenti prodictam paratam executionem, absque alio (ordina-
 rio) processu judiciali. WEHNERVS vero in obs. praef. voc.

Gua-

Guarentigia & BE SOLD. *thes. pract. verb. Guarentig. instrum.*
guarentigium vocant præceptum judicis seu notarii partibus
factum, ut observent ea, quæ in instrumento scripta sunt. Sed
hæc clausula vel ideo inutilis est, quia instrumentum recog-
nitum, ex omnium fere locorum statutis & consuetudine,
vi instrumenti guarentigionati & paratissimæ executionis
gaudet. CARPZOV. Proc. tit. 22. art. 1. num. 33. COLER. Proc.
Exec. part. 2. cap. 2. num. 2. seq. Utilis tamen illa clausula
est in iis contractibus, qui ordinario processu ventilari so-
lent, his enim qualitatem executive agendi conciliare hanc
clausulam censem Doctores. Quod & ibi procedit, ubi
juxta jus commune instrumentis vis executiva non adscribi-
tur. CARPZOV. l. c. art. 1. num. 7. seq.

§. XXVI.

Quia exceptio non numerata pecunia intra biennium
instrumento obligationis opponi potest: solent Notarii post
confessionem mutui, subjecere vulgatam illam hujus exce-
ptionis clausulam renunciatoriam, quæ hujus solet esse senten-
tia: Massen ich das Darlehn baar und in einer unzertrennenen
Summe zu meinen sichern Händen empfangen, deshalb ich
hiermit der Exception des nicht gezahlten oder empfangenen
Geldes in bester Form Rechtens renunciire. Sed frustranea
est hæc clausula, & Notarii eam adscribentes oleum operam-
que perdunt. Cum enim obligationes ante numerationem
pecunia conserbantur, iisque sub spe futurae numerationis,
hæc clausula inseratur, quæ vero spes sèpius miseros fallit;
hæc exceptio debtoribus non est deneganda. Ex quo fun-
damento colligunt juris interpretes, exceptioni non nume-
ratae

ratæ pecuniaæ in eodem instrumento renunciari non posse,
 ZANGER. de Except. P. 3. c. 14. num. 71. quam sententiam eo-
 etiam proferunt, ut ne quidem in instrumento guarentigio-
 nato huic exceptioni renunciari queat. MANTICA. de tac.
& ambig. convent. libr. 18. tit. 6. n. 18. Quodsi ergo quis caute
 & circumspete velit mutuum dare, non soli fidat scripturæ,
 sed convocet testes idoneos, & fide dignos, eosque masculos,
 non pauciores tribus. Hi enim testes si numerationi
 pecuniaæ interfuerint, & postea in subscriptione testimonium
 perhibeant, pecuniam in sua præsentia esse numeratam, fru-
 stranea erit querela, pecuniam non esse numeratam. Vid.
Authent. Si quis vult caute C. Qui pot. in pign. & Novell. 73. c. 2.
 Contra maxime utilis est renunciatio exceptionis non nu-
 meratae pecuniaæ, ex intervallo post conscriptam obligatio-
 nem facta, sive ea in scriptis, sive coram testibus intercesserit,
 cum utrinque eadem militet ratio l. 15. C. de fid. instrum.
 STRYK. caut. contr. sect. 2. cap. 7. §. 8. seqq.

§. XXVII.

De clausula: Dass das Darlehn in eben den Münz-
 Sorten, wie es gezahlet worden, wieder bezahlet werden solle,
 quæ a Notariis rarissime omittitur, si mutuum in nobiliori
 moneta fuerit solutum, non una ICTORUM est sententia.
 Quidam eam pro inutili venditant, ac urgent, aliud pro
 alio, nisi vel extrema necessitate urgente, vel creditore juri
 pro se introducto renunciante, Creditori solvi non posse
I.r. pr. ff. de reb. cred. Unde inferunt, accipientem mu-
 tuum in moneta nobiliori, id in moneta minuta sive viliori
 solvendo non liberari. Vid. WEHNER. in Observ. praet. voc.

C

grobe

grobe Reichs-Münze & SAM. STRYK. *dissert. de caut. abund.*
in contract. cap. 1. n. 23. Alii contra opinantur, eam clausu-
 lam non esse inutilem, cum solutio in alia moneta, quam
 quæ mutuo data est, fieri possit, modo ejusdem bonitatis at-
 que valoris sit moneta, ita ut creditor ex solutione damnum
 non sit passurus, *l. 99. de solut. l. 1. §. 1. l. 35. de aur.* § arg.
leg. ZANGER. de Except. part. 3. c. 1. n. 160. illustris WERN-
 HER. *select. obs. for. part. 5. obs. 209. n. 1. seqq.* § part. 8. obs.
 417. quorundam pertinet, creditorem ultra XXV. florenos in
 moneta minutiore recipere non cogi. *Ord. Monet. de ann.*
1559. §. Diese seßt gemeldte, BERGER. *Oecon. jur. libr. 3. tit. 2.*
 §. 4.

S. XXIX.

Quod denique ad contractum emtionis venditionis
 attinet, duas tantum clausulas, Notariis maxime solennes,
 attingam. Prima est clausula promissæ evictionis inutilis:
 Dass er wegen des verkauften Gutes dem Käuffer allemah eine
 sichere Gewehr seyn wolle. Venditor enim emtori ad evictio-
 nem præstandam obligatur, licet nihil de evictionis præsta-
 tione in contractu fuerit expressum *l. 6. C. de Eviction.* Quod-
 si vero clausula evictionis præstandæ ita informetur: Dass
 Verkäufer dem Käuffer es sey auch, auf was Art ihm immer das
 Gut entwehret, oder auch aus Landes- Fürstlicher Gewalt abge-
 nommen werden solte, dennoch die Gewehre leisten wolle, omni-
 no utilis est, uti demonstratum dedit STRYK. *caut. contract.*
Secc. 2. cap. 8. §. 39. § 40. Casus singulos, in quibus cessat
 evictio, collegit STRYKVS in *diss. de immunitate a præstatione*
evictio-

evictionis: ac de passo: ne evictio praesertur, elegantissimam disserationem conscriptis JO. NICOE. HERTIVS.

§. XXIX.

In venditionibus ædium clausula inutilis est Notariorum: Verkäuffer verkauffe dem Kauffer das Hauf, und alles was darinnen Erd-Band-Band-Nied- und Magel-fest ist: hæc enim semper subintelligitur. CARPZOV. part. 2. Conſt. 33. def. 20. WEHNER. in obſerv. præt. voc. Magel-fest. Hæc in legibus dicuntur fixa vincita, iisque opponuntur ruta cæſa l. 17. §. 6. l. 38. §. 2. ff. de action. emt. & vend. De pertinentiis, quæ cum re principali venditæ censentur, egit SAM. STRYK. in disserr. de jure pertinentiar. Pertinentia autem dicuntur, quæ tempore contractus adfuerunt, & ad perpetuum rei venditæ usum sunt destinatae & eidem adplicatae. l. 17. §. 7. l. 18. §. 1. ff. de act. emt.

§. XXX.

Profecto Augiæ stabulum repurgandum mihi effet, si omnes clausulas Notariorum inutiles, quibus contractuum instrumenta implere solent, enumerare vellem. Hæc paucæ ergo speciminis loco sufficient. Quod reliquum est, Deo ter optimo terque maximo, pro concessa mihi in studiis meis gratia, submissas persolvo grates, eum enixerogans, ut conatibus meis in posterum quoque adesse, eosque fortunare velit.

S. D. G.

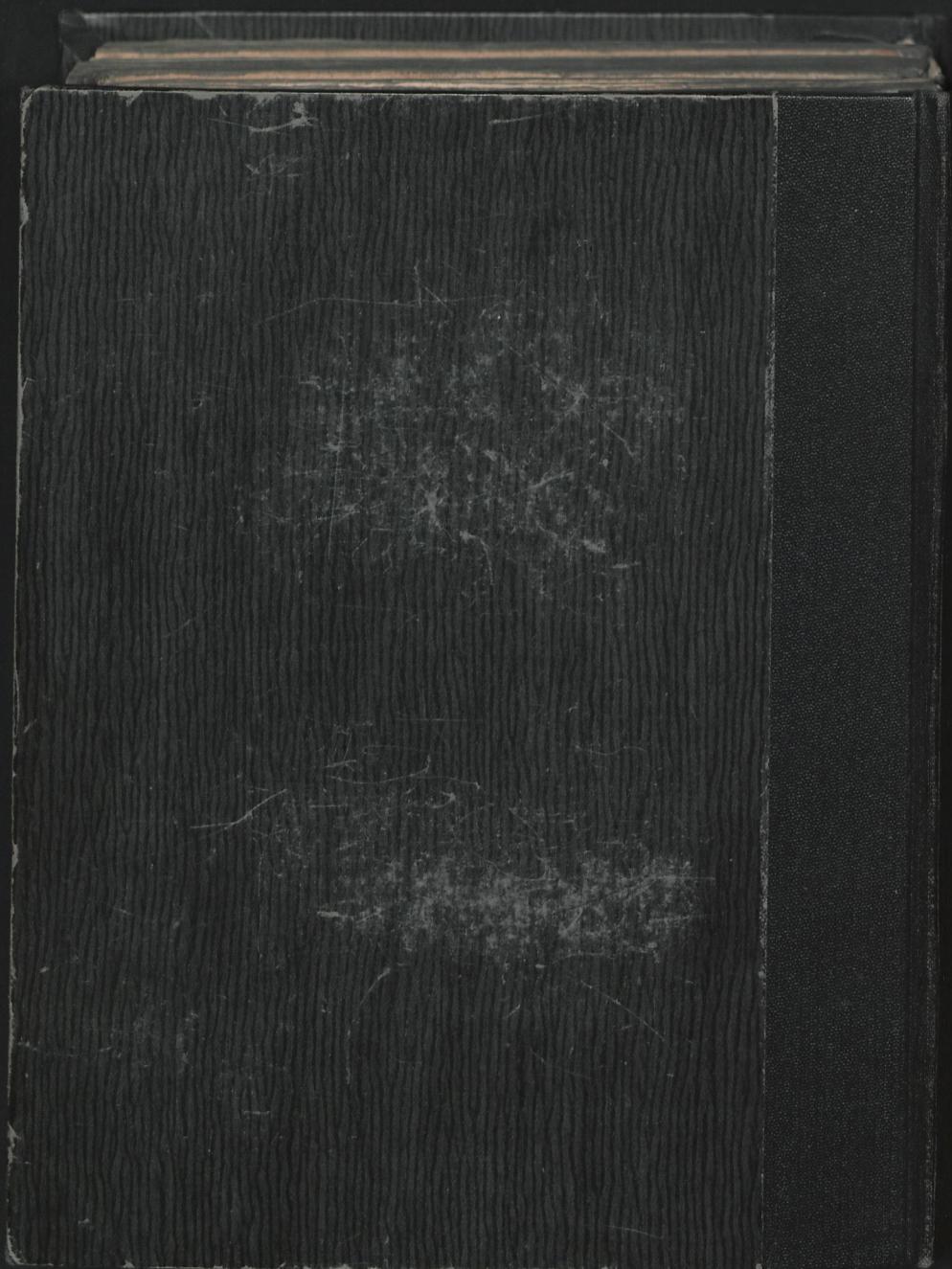
ULB Halle
005 355 699

3

5b

V018

Pl. 27. num. 15.

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

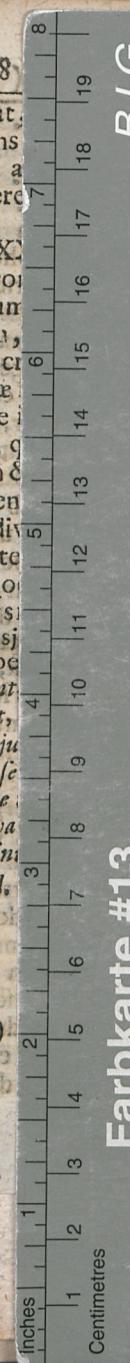
Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

DISSESSATIO INAVGVRALIS IVRIDICA,

DE

INVTILIBVS
CLAVSVLIS NOTARIORVM
CONTRACTIBVS ADIECTIS,

QVAM

RECTORE VNIVERSITATIS MAGNIFICO,
PRÆNOBILI, CONSULTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO VIRO,

DN.D. HERMAN. PAVLO IVCH,

SERENISS. DVCVM SAXO-VINAR. ISENAC. ET GOTH. CONSIL. AVLIC. ET AR-
CHIAT. PATHOL. ATQVE PRAXEOS PROF. PVBL. PRIMAR. FAC. MED.
SENIORE, ET ACADEM. CÆSAR. NAT. CYRIOS. COLLEGA,

EX DECRETO

INCLYTI ICTORVM ORDINIS ERFORDIENSIS,

P R A E S I D E

DN.CONR.WILHELMVS Stredfer,

ICTO, IVRID. FACVLT. ET IVDICII ELECT. PROV. ASSESS. COD. PROF. PVBL.
ORDINAR, NEC NON CIVIT. ERFORD. STND. PRIMARIO, CONSULE
ET CAVSAK. TVTELAR. CONSLENTE,

P R O L I C E N T I A

SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES AC PRIVILEGIA
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDI,

P V B L I C O E R V D I T O R V M E X A M I N I E X P O N E T

A V T O R E T R E S P O N D E N S

IOANNES CAROLVS Freischmar,

CIVITATIS LVSCAVIENSIS STNDICVS ET POLIGRAPHVS NEC NON ADVO-
CAT. LEGITIMAT. ELECT. SAXON.

I N A V D I T O R I O I C T O R V M M A I O R I
DIE VIII. FEBRVARII, M DCC XXXVI.

E R F O R D I Æ, Typis HERINGII, Acad. Typogr.

